RAPPORT FRÅ PROGRAMSENSOR OM BACHELORPROGRAMMET I ARBEIDS- OG ORGANISASJONSPSYKOLOGI VED DET PSYKOLOGISKE FAKULTET, INSTITUTT FOR SAMFUNNSPSYKOLOGI, UNIVERSITETET I BERGEN

Samandrag

Ei fullstendig vurdering av ressursbruk i programmet er ikkje gjort og vil krevje tilgang til eit større datamateriale enn det programsensor har tilgang til, men dei data som er tilgjengelig kan tyde på ein litt større ressursbruk i programmet samanlikna med tilsvarande program ved andre lærestadar. Større ressursbruk gir i liten grad utslag i resultata for programmet: det er riktig nok færre stryk i programmet enn ved NTNU og UiT, men prosentandelen karakter A og B, gjennomsnittleg avlagte studiepoeng/student, og score på «undervising» og «læringsmiljø» i Studiebarometeret er på gjennomsnittet for tilsvarande program. «Tilbakemeldingar» er klart under gjennomsnittet.

Tolking av mandatet:

Programsensor skal vurdere den faglege kvaliteten på studieprogramma: litteratur, undervisingsformer, vurderingsformer, læringsutbytte, studieopplegg og gjennomføring m.m. Programsensor står i tillegg fritt til å kome med eigne kommentarar om alle tilhøve ved undervisninga, strukturen og innhaldet i studieprogramma. Ut over dette har Institutt for Samfunnspsykologi skissert følgjande oppdrag for programsensorperioden 2018/19: 1. Bruk av obligatorisk aktivitet (alle program) og generelt bruken av ressursar per enkeltstudent. 2. Faglege fordelar og ulemper med noverande organisering av studieretningar på dei respektive programma.

Programsensor har i år ikkje delteke i drøftingar i fagmiljøet om kvalitetsutvikling i programma.

Ressursar:

Punkt 1 om ressursbruk: Bruk av ressursar per enkeltstudent er eit relativt komplisert reknestykke. Med tilgjengelege «ressursar» meinast i første rekke dei tilsette si arbeidstid, og også pengar.

Bruk av ressursar:

Ressursane nyttast på undervising og rettleiing, sensur, og administrasjon (emneleiing, programleiing i tillegg til andre administrative oppgåver). Budsjettmodellen til fakultet og institutt er sentral i fordeling av ressursar. Bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi er sannsynlegvis finansiert som ein samfunnsvitskapleg bachelor, dvs. i lågaste finansieringsklasse (F), som betyr at det i liten grad er lagt inn finansiering til rettleiing og individuelle tilbakemeldingar. Dersom det er mogleg å seie kor mange faglege årsverk som inngår i programmet, kan ein berekne talet på studiepoeng per tilsett i programmet, som kan samanliknast med andre tilsvarande studieprogram

for å seie noko om ressursbruken. Ettersom ein del av disse tala ikkje er kjent for programsensor så blir analysen kvalitativ, og programsensor har valt å samanlikne BA i arbeids- og organisasjonspsykologi med samanliknbare program på relevante variable: Ressursbruk er berekna ved å vurdere bruk av obligatorisk aktivitet for studentane, undervisingsformer, og sensorordning.

Effekt av ressursbruk:

Effekten av ressursbruken er forsøkt undersøkt ved å talfeste eksamenskarakterar, gjennomstrøyming (produksjon av studiepoeng og kandidatar), og resultat på Studiebarometeret.

Om bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi

Programmet har 60 plassar, og har særs god inntakskvalitet med minimum 48,1 poeng ved førstegongsvitnemål og 54,9 poeng ved ordinært vitnemål.

Oppbygginga av programmet:

Bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi inneheld følgjande: Ex.phil., eit filosofiemne som høyrer til i alle bachelorprogramma ved UiB (10 stp.). Obligatoriske emne på studiet er 30 studiepoeng innføringsemne (dette ser ut til å inkludere ex. phil.), og 90 studiepoeng spesialisering i generell psykologi. Tretti stp. innføringsemne er PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie (15 stp.), og PSYK113 Innføring i metode (5 stp.).

Obligatoriske spesialiseringemne er totalt 120 stp.: PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi (10 stp.), PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi (15 stp.), PSYK106 Personalpsykologi (15 stp.), PSYK110 Arbeids- og organisasjonspsykologi (30 stp.), PSYK202 Metode (15 stp.), PSYK210 Nyare teoretiske, metodiske og empiriske bidrag i arbeids- og organisasjonspsykologi (5 stp.), PSYK200 Leiingspsykologi (15 stp.), PSYK201 Bacheloroppgave i arbeids- og organisasjonspsykologi (15 stp.).

Emna i arbeids- og organisasjonspsykologi utgjer 80 stp. av dei totalt 150 stp. med obligatoriske emne i programmet. Valfrie emne utgjer dei resterande 30 stp., og kan i prinsippet fyllast med alle typar godkjend høgare utdanning som ikkje overlappar med emne som er obligatoriske i programmet. Fleire slike emne ser ut til å vere tilbydd av fakultetet.

Undervisingsformer, studieopplegg og gjennomføring:

PSYK111 er eit 15 stp. emne med 17 dobbeltimar. PSYK113 er 5 stp. og har åtte dobbeltimar, medan PSYK112 er 10 stp. og har 12 dobbeltimar. Ressursbruken på undervising er omtrent gjennomsnittleg for emne av dette omfang.

I PSYK250 bacheloroppgåva (15 stp.) skriv 1-3 studentar saman i gruppe, og kvar gruppe får totalt seks timar rettleiing, dvs. 2-3 timar i gjennomsnitt per student. Ved NTNU skriv studentane individuell oppgåve (22,5 stp) og får 10 timar rettleiing per student. Ressursbruken for rettleiing på

BA-oppgåva er såleis langt mindre ved UiB samanlikna med NTNU. (I tillegg kjem for eksempel skrivekurs, som alle lærestadane har, men som det ikkje er oppgitt omfang på).

Vurderingsformar:

PSYK111: 4 timars skuleeksamen der ein skal svare på 2 av 3 essayoppgåver i innføring i psykologi og 1 av 2 i psykologiens faghistorie. Studenten må svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen. Bokstavkarakter.

PSYK113: 3 timars skuleeksamen der ein skal svare på 1 av 2 oppgåver i vitskapsteori og 1 av 2 oppgåver innan kvantitativ og kvalitativ metode. Ein må ein svare tilfredsstillande på begge oppgåver for å greie eksamen.

PSYK112: 4 timars skuleeksamen der studentane skal svare på 2 av 3 oppgåver innan kvart av felta personlegdomspsykologi og sosialpsykologi, til saman 4 essayoppgåver. På eksamen må ein svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen.

PSYK114: 5 timars skuleeksamen med 6 essayoppgåver (2 frå kvart temaområde) der 3 oppgåver skal svarast på (1 frå kvart temaområde).

PSYK106: Skriftleg skuleeksamen på 4 timar kor studentane skal svare på 2 av 3 oppgåver som vektast likt.

PSYK110: Skuleeksamen på 8 timar, som består av 2 delar (del a: test av spesifikke kunnskapar, del b: kor kunnskapane skal drøftast i ein samanheng)

PSYK202: 4 timar skuleeksamen der ein skal svare på både ei kvalitativ og ei kvantitativ oppgåve.

PSYK210: Studentane si deltaking, presentasjon og diskusjon i seminargruppene vil bli springande evaluert.

PSYK200: Skriftleg skuleeksamen på 4 timar kor studentane skal svare på 2 av 3 oppgåver.

PSYK250: Bacheloroppgåve.

Vurderingsformene vekslar mellom kort- og langsvar, og enkelte heimeoppgåver, og dette er vanlege eksamensformer. Ressursbruken ser ut til å vere som ved andre lærestadar.

Sensorordning:

Institutt for samfunnspsykologi nyttar ein ekstern sensor for Årsstudiet i psykologi, der minst 1/3 av kommisjonane blir kvalitetssikra av intern faglærar. Denne ordninga er ressurssparande, då interne ressursar i liten grad nyttast til sensur, men kan nyttast til andre formål.

1. Bruk av obligatorisk aktivitet (alle program) og generelt bruken av ressursar per enkeltstudent.

Obligatorisk aktivitet i studieprogrammet samanlikna med tilsvarande program ved UiO og NTNU:

Følgjande er obligatorisk aktivitet i emna i BA i Arbeids- og Organisasjonspsykologi. Obligatorisk aktivitet må vere godkjend før studenten kan gå opp til eksamen.

Ex.phil.:

PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie: Obligatorisk innlevering av ei oppgåve på inntil 1000 ord.

PSYK113 Innføring i metode: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK106 Personalpsykologi: Ingen obligatorisk aktivitet.

PSYK110 Arbeids- og organisasjonspsykologi: Ingen obligatorisk aktivitet.

PSYK202 Metode: 1. Obligatorisk gjennomføring av to fleirvalsprøvar. 2. Obligatorisk innlevering av ei oppgåve innan anten kvalitativ analyse eller kvantitativ analyse. Oppgåva kan skrivast i grupper på inntil tre studentar.

PSYK210 Nyare teoretiske, metodiske og empiriske bidrag i arbeids- og organisasjonspsykologi: Aktiv deltaking på seminar. Artikkellesing og gruppearbeid som førebuing til studentstyrt undervising. Presentasjon av gitt vitskapeleg tekst og leiing av gruppe og plenumsdiskusjon av gitte tekster.

PSYK200 Leiingspsykologi: Deltaking i undervisninga.

PSYK250 Bacheloroppgåve i arbeids- og organisasjonspsykologi: Deltaking på undervisninga er obligatorisk. Undervisninga vil vere satt saman av tre førelesingar á 3 timar. Dette følgjast opp av to "workshops" om konkretisering av eigne forskingsspørsmål og val av samarbeidspartnarane på oppgåva. I framhaldet vert det gitt undervising sett saman av ei praktisk innføring i både survey- og intervjumetoden over to dagar kvar på 6 timar. Rettleiing vil finne stad i grupper på 2-4 studentar. Kvar gruppe får 3 rettleiingar á 2 timar på nærare fastsett tidspunkt i løpet av semesteret. Studentane må halde ein munnleg presentasjon (gruppepresentasjon) av den skriftlege oppgåva i plenum der presentasjonen vil vurderast som godkjent/ikkje godkjent.

Obligatorisk aktivitet i Bachelor i psykologi ved UiO (120 stp.):

PSY1200 – Introduction to developmental psychology, 10 stp: Uklart om det er obligatorisk aktivitet I emnet.

PSY1050 – Psykologi: Teori og praksis, 5 stp.: To obligatoriske innleveringar som må godkjennast for å kunne ta eksamen. Disse blir utdelt og gjennomgått i seminara. Obligatorisk oppmøte 6 av 8 gonger på seminara for å kunne ta eksamen, med obligatorisk oppmøte første gang.

PSY1250 – Personlegdomspsykologi, 5 stp.: Emnet har obligatorisk arbeidskrav for å kunne ta eksamen. På seminara er det obligatorisk oppmøte 4 av 5 gonger, med obligatorisk oppmøte første gang.

PSY1010 – Innføring i metode, 10 stp.: Ingen obligatorisk aktivitet.

PSY1100 – Innføring i sosialpsykologi, 10 stp.: 1.Obligatorisk oppmøte på seminar eller levere oppgåve. På seminara er det obligatorisk oppmøte 6 av 8 gonger, med obligatorisk oppmøte første gong. 2. Deltaking i empiriske studiar eller levere oppgåve. Deltaking på 3 timar i empiriske studiar for å lære kva empiriske studiar betyr, og korleis det opplevast å vere deltakar. Alternativt; dersom du ikkje ønsker å delta i forskingsstudiar, kan du levere inn ei oppgåve som svarar til same arbeidsmengde.

PSY1300 – Kognitiv psykologi, 10 stp: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret (6 gonger).

PSY2013 – Kvalitativ metode, 10 stp.: 1) Gjennomføre ei pilotstudie ved hjelp av eit kvalitativt forskingsintervju med tid som organiserande prinsipp. 2) Utarbeide ei prosjektbeskriving til eit tenkt forskingsprosjekt, med utgangspunkt i pilotstudien. Obligatorisk aktivitet gjennomførast i gruppe, og rettleiing blir gitt i seminara.

PSY2503 – Kultur- og samfunnspsykologi, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

PSY2101 – Helsepsykologi, 10 stp.: 2 av 3 multiple choice innleveringar må være godkjent før ein kan framstille seg til eksamen.

PSY2014 – Kvantitativ metode, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

PSY2405 – Innføring i arbeidspsykologi, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

Bacheloroppgave innenfor valgt tema, 20 stp.: Obligatorisk seminarundervising to timar per veke i seks veker.

I tillegg kjem eitt valfritt psykologiemne. Dette veljast fritt blant alle psykologiemna som tilbydast i bachelorprogrammet, og som studenten kvalifiserer for.

Det er obligatorisk oppmøte på seminar i fleire av emna, men det er også mogleg å velje bort seminara og ta eksamen utan obligatorisk oppmøte. Då må studenten ofte kompensere ved å skrive ei oppgåve.

<u>Obligatorisk aktivitet i Bachelor i psykologi ved NTNU (120 stp.):</u>

Ved NTNU er det obligatorisk aktivitet i åtte av 12 emne i programmet. Det står berre at det er obligatorisk innlevering eller aktivitet, utan andre detaljar.

Summert opp så har bachelorprogrammet ved UiB obligatorisk aktivitet i åtte av 10 emne i den obligatoriske delen av programmet, medan UiO ser ut til å ha obligatorisk aktivitet i ca. seks av sine 12 obligatoriske emne, og NTNU i åtte av 12 emne. Omfanget av obligatorisk aktivitet ser såleis ut til å vere større litt større i BA ved UiB enn ved UiO og NTNU, som tydar på at ressursbruken per enkeltstudent er større ved UiB.

Effekt av ressursbruk

Kandidatproduksjonen: Denne har i perioden 2015-2018 vore mellom 39 og 54 kandidatar/år, som svarar til 65 til 90 % av dei 60 som takast opp kvart år. Det er mogleg at instituttet overbookar opptaket til programmet, og då blir disse prosentane lågare. I følgje SSB sin statistikk publisert 26.6.19, var det i 2010 i Noreg 41 % som hadde fullført ein bachelorgrad etter åtte år i eit program. Kandidatproduksjonen ved instituttet ser ut til å vere langt betre enn det som er gjennomsnittet for bachelorprogram.

Produksjon av studiepoeng: Produksjonen i programmet i arbeids- og organisasjonspsykologi, som målt ved avlagte studiepoeng, ser ut til å vere omtrent lik den ein finn i tilsvarande program nasjonalt og ved UiB totalt (Tabell 1). For UiO er det uklart kva for tal i DBH som er samanliknbare og disse er ikkje tatt med her.

Studiestad	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
UiB Arb-Org Psykologi	43,8	42,6	43,6	45,6
UiB Generell Psykologi	42,8	45,7	45,4	42
UiB Totalt	43,6	42,7	44,3	44
NTNU BA Psykologi	48,5	46	44,2	43,6
UiT BA Psykologi	50,7	54,6	45,9	46,9
Gjennomsnitt	**45,9**	**46,3**	**44,7**	**44,4**

Tabell 1: *Tal på gjennomsnittleg avlagte studiepoeng per student i samanliknbare program i perioden 2015 til 2018.*

Karakterar: Prosentandelen av studentane som oppnådde karakter A eller B i ulike studieprogram. Resultata for BA i arbeids- og organisasjonspsykologi er omtrent på gjennomsnittet for tilsvarande program (Tabell 2).

Studiestad	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**

UiB Arb-Org Psykologi	31,4	37,8	32,6	36,4
UiB Generell Psykologi	30,6	32	26,6	31,9
UiB Totalt	38,7	39,3	38,7	40,1
NTNU BA Psykologi	29	29,8	33,5	34,5
UiT BA Psykologi	33,4	32,6	39,2	33,5
Gjennomsnitt	**32,6**	**34,3**	**34,1**	**35,3**

Tabell 2: *Prosentandelen som fekk A eller B i ulike samanliknbare program i perioden 2015 til 2018, samt for UiB totalt.*

Prosentandelen som fekk karakter F (stryk) i ulike studieprogram kan sjåast i Tabell 3. Resultata for BA i arbeids- og organisasjonspsykologi er langt betre enn for tilsvarande program ved NTNU og UiT, og omtrent lik tala for BA i Generell psykologi ved UiB, og for UiB totalt. UiB totalt har lågare strykprosent enn NTNU og UiT i perioden 2015 til 2018.

Studiestad	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
UiB Arb-Org Psykologi	4,0	4,1	5,1	4,6
UiB Generell Psykologi	4,5	4,8	4,5	5,0
UiB Totalt	5,7	5,8	5,9	5,8
NTNU BA Psykologi	8,2	8,0	7,0	8,0
UiT BA Psykologi	12,2	13,7	10,4	9,8
Gjennomsnitt	**6,9**	**7,3**	**6,6**	**6,6**

Tabell 3: *Prosentandelen som fekk karakteren F i ulike samanliknbare program i perioden 2015 til 2018.*

Studiebarometeret gir ein indikasjon på kor nøgde studentane er med ulike aspekt ved studiet. Eg har valt ut tre dimensjonar i barometeret for 2018: undervising, tilbakemeldingar og læringsmiljø, og undersøkt score på disse dimensjonane i samanliknbare studieprogram (Tabell 4). Ein del av disse spørsmåla var nye i 2018 og kan ikkje samanliknast med tidlegare år. «Undervising» dreiar seg om at undervisinga er engasjerande og at stoffet blir presentert på ein forståeleg måte, og at undervisinga dekkjer lærestoffet og at studentane skal delta aktivt. «Tilbakemeldingar» dreiar seg om talet på tilbakemeldingar frå tilsette, kor konstruktive disse er, rettleiing og diskusjonar med tilsette, og andre studentar si evne til å gi konstruktive tilbakemeldingar. «Læringsmiljø» dreiar seg om det sosiale og faglege miljøet blant studentane, mellom studentar og tilsette, lokalar og utstyr for undervising, bibliotektenester, og IKT-tenester.

Dimensjon i Studiebarometeret	**Arb. Org. Psyk. UiB**	**Generell Psyk. UiB**	**BA Psyk. UiO**	**BA Psyk. NTNU**	**BA Psyk. UiT**
Undervising	3,6	3,6	3,6	3,3	3,4
Tilbakemeldingar	1,9	2,7	2,6	2,7	2,4
Læringsmiljø	3,6	3,6	3,4	3,6	3,3

Tabell 4: *Score på tre utvalde dimensjonar på Studiebarometeret 2018 for ulike bachelorprogram i psykologi.*

Resultata for programmet i arbeids- og organisasjonspsykologi utmerkar seg negativt på låg score på tilbakemeldingar. Denne scoren var låg også i 2016 (1,7) og 2018 (1,8). Det er såleis grunn til å tru at den låge scoren ikkje er ei tilfeldig svinging. Den låge scoren skriv seg frå låge scorar på «Talet på tilbakemeldingar du får frå fagleg tilsette på arbeidet ditt» (score 1,7), «Dei faglege tilsette si evne til å gi konstruktive tilbakemeldingar på arbeidet ditt» (score 1,9), og «Fagleg rettleiing og diskusjonar med fagleg tilsette» (score 2,2). Resultat for undervising og læringsmiljø for programmet i arbeids- og organisasjonspsykologi er omtrent på gjennomsnittet for tilsvarande program.

Vurdering:

Ressursbruk ved BA i arbeids- og organisasjonspsykologi ved UiB ser ut til å vere litt større enn ved andre samanliknbare program, og då kunne ein vente at resultata i programmet er betre enn i program det nyttast mindre ressursar på. Dette stemmer likevel ikkje heilt. Det er heller ein trend at NTNU og UiT har litt fleire gjennomsnittleg avlagte stp./student/år.

Større ressursbruk kan ein også forvente skal gi betre karakterar i programmet. Prosentdelen av studentane som får A og B støttar ikkje denne hypotesen, då programmet i arbeids- og organisasjonspsykologi ligg omtrent på gjennomsnittet.

Hypotesen får likevel støtte då det er klart færre studentar som får karakteren F i BA i arbeids- og organisasjonspsykologi enn ved BA i psykologi ved NTNU og UiT. Det blir spekulativt å forsøke å finne årsaker til dette, men inntakskvaliteten (karakterar frå vidaregåande skule) er høgare ved UiB samanlikna med UiT, så dette kan forklare noko av denne forskjellen. Inntakskvaliteten er ganske lik mellom NTNU og UiB, så forskjellen i prosentandelen F kan ikkje forklarast med inntakskvalitet. Ved NTNU tar ein inn ca. 180 studentar i bachelorprogrammet (og omtrent det same i årsstudiet), så det er større kull ved NTNU, som kan ha negativ effekt på talet på stryk.

Det låge resultatet på «Tilbakemeldingar» i Studiebarometeret for BA i arbeids- og organisasjonspsykolog heng likevel ikkje saman med at det er mindre kull ved UiB. Mindre kull skulle gi moglegheit for betre oppfølging, men Studiebarometeret tydar på det motsette. Det er større grad av obligatorisk undervising ved BA i arbeids- og organisasjonspsykologi, så ein skulle vente at det var meir oppfølging og meir tilbakemeldingar i denne, men tala frå Studiebarometeret tilseier ikkje det.

2. Faglege fordelar og ulemper med noverande organisering av studieretningar på dei respektive programma.

Den faglege fordelen med noverande organisering av programma i generell psykologi og i arbeids- og organisasjonspsykologi er at den inneheld minimum 80 stp. i arbeids- og organisasjonspsykologi, som gir ei særs god breidde og djupne i faget. Samtidig gir faget ei god innføring i generell psykologi, som er nødvendig for å sette arbeids- og organisasjonspsykologien inn i ein større fagleg samanheng. Programmet er populært og har særs god inntakskvalitet. Programmet er en vitig del av rekrutteringsgrunnlaget til masterprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi. Det er vanskeleg å finne faglege ulemper med noverande organisering.

Det er 30 valfrie studiepoeng i programmet. Dette er kanskje nedfelt i studieforskrifta ved UiB eller fakultetet, så det er kanskje ikkje mogleg å endre, men frå eit ressursomsyn så kan dette verke ressurskrevjande. Det er fleire valfrie emne ved fakultetet, som ikkje ser ut til å gå inn i eit program. Dersom nokre av disse kunne gå inn i programmet i staden for å vere valfrie emne, så ville ressursbruken reduserast.

Jeffrey B. Hall, Universitetet i Oslo
Programsensor ved Institutt for pedagogikk,
Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen (UiB)

1. desember 2019

PROGRAMSENSORRAPPORT FOR BACHELORPROGRAMMET I PEDAGOGIKK VED UNIVERSITETET I BERGEN (UiB)

Innledning

Oppdraget som programsensor er fireårig, med oppstart høsten 2019. Programsensorordningen skjer med utgangspunkt i retningslinjene for programsensor (Handbok for kvalitetssikring, UiB).

I forkant av denne første rapporten i programsensorperioden ble ulike fokusområder diskutert med representant for kollegiet ved Institutt for pedagogikk (UiB). Det kom frem at det er ønskelig med fokus på følgende temaer:

- studentenes erfaringer med/opplevelser av å være student på studieprogrammene i pedagogikk, særlig lavere grad
- studentenes muligheter for medvirkning, tilhørighet, læringsmiljø osv.

Programsensoroppdraget har i denne omgang vært særlig rettet mot studentenes opplevelser av gjennomføringen av bachelorprogrammet i pedagogikk (BAPS-PED Pedagogikk). I tillegg er deres muligheter for medvirkning, følelse av tilhørighet og opplevelse av læringsmiljøet vurdert. De ansattes oppfatninger av de samme punktene er også tatt med i vurderingen. Studentenes og de ansattes oppfatninger er vurdert opp mot evalueringssystemene som er på plass sentralt ved UiB, ved fakultetet og i hvordan disse er iverksatt på de ulike emnene på programmet. Det faglige innholdet i studiet har ikke vært et fokusområde i denne omgang men danner en innramming av hele vurderingen. Hovedstrukturen og programprofil er derfor gjengitt i del 2 av rapporten.

Følgende dokumenter har vært tilgjengelig for programsensor:

- Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia (mai 2013), UiB
- STRATEGI 2016–2022, Strategidokument ved Det psykologiske fakultet, UiB
- Deltakende evaluering, Notat fra arbeidsgruppe 13. mars 2013, Det psykologiske fakultet, UiB
- Studieplan for BAPS-PED Pedagogikk, bachelor, 3 år, haust 2019
- Studentevalueringer PED111 (V2018, V2019) og PED113 (V2018)
- Emneplan og timeplan PED110, Innføring i pedagogikk, haust
- Emneplan PED111, Pedagogisk filosofi, vår

- Emneplan og timeplan PED112, Pedagogisk perspektiv på læring, haust
- Emneplan PED113, Læring i og for arbeidslivet, vår
- Emneplan og timeplan PED115*[1], Skulens læringsmiljø, haust
- Emneplan PED116*, Pedagogisk kompetanse, vår
- Emneplan og timeplan PED200, Education in a Changing Society, haust
- Emneplan PSYK202, Metode, vår
- Emneplan PED212, Bacheloroppgåve I pedagogikk, vår

Programsensor har også hatt tilgang til høstens emner på Canvas (Mitt UiB). Dette sikrer innsyn i selve organiseringen av programmet som et nødvendig supplement til emneplanene og øvrig skriftlig dokumentasjon.

I tillegg til den skriftlige dokumentasjonen som ble fremlagt ble det gjennomført intervjuer med et utvalg av ansatte og studenter ved instituttet. Nærmere bestemt gjennomførte programsensor individuelle intervjuer med fem ansatte samt to gruppeintervjuer med totalt fem studenter fra to ulike kull ved bachelorprogrammet. Intervjuene ble gjennomført 21. og 22. oktober ved UiB og hvert intervju varte ca. en time. Til sammen danner skriftlig dokumentasjon, intervjumaterialet og emnebeskrivelsene på nett og i Canvas grunnlaget for rapporten.

Programprofil for BAPS-PED Pedagogikk, 3-årig, høst 2019[2]

Studieplanen for det 3-årige bachelorprogrammet i pedagogikk har følgende mål, innhold og læringsutbytte:

Mål og innhald
Utdanning, kunnskap, læring og undervisning er sentrale tema i bachelorprogrammet i pedagogikk. Dette er tema som ikkje berre er viktige i tradisjonelle utdanningsinstitusjonar, men og i arbeids- og samfunnslivet generelt. Studiet tar opp desse tema og drøfter dei filosofisk, teoretisk og i lys av samfunnsendringar. Målet med programmet er å fremje studentane sin kunnskap, forståing og handlingskompetanse knytt til pedagogiske utfordringar og praksisar. Det skal kvalifisere studentane til å organisere, gjennomføre og vurdere formidlings-, opplærings- og undervisningstiltak i utdanningsinstitusjonar, bedrifter og organisasjonar.
Læringsutbyte
Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:

[1] * PED115 og PED116 er valgemner
[2] https://www.uib.no/studier/BAPS-PED/plan

Kunnskapar:

Kandidaten

- har kunnskap om og forståing for sentrale tema innan fagområdet pedagogikk
- har kunnskap om og forståing for fagområdet sin eigenart og historie
- har kjennskap til relevante fag- og yrkesetiske problemstillingar
- kan halde seg oppdatert på fagområdet pedagogikk

Ferdigheiter:

Kandidaten

- kan analysere og reflektere over spørsmål og tema knytt til læring og utdanning
- kan nytte fagstoff i planlegging, implementering, vidareutvikling og vurdering av opplærings- og utdanningstiltak
- kan søke, behandle og vurdere kunnskap og informasjon kritisk

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan skrive ein resonnerande tekst og beherske fagområdet sine normer for dokumentasjon.
- kan arbeide både sjølvstendig og saman med andre i ei gruppe.
- kan utføre prosjektbasert arbeid og planlegge og gjennomføre arbeidsoppgåver som strekker seg over tid.
- kan kommunisere om og formidle faglege tema både skriftleg og munnleg.

Studentens deltakelse i evaluering av programmet og gjennomføringen av de enkelte emnene er avgjørende for en videreutvikling av studiekvaliteten. Det fremgår derfor av studieplanen for BAPS-PED Pedagogikk at «bachelorprogrammet blir kontinuerlig evaluert i tråd med retningslinjene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no». Før vurdering av bachelorprogrammet blir presentert vil det i følgende del av rapporten bli redegjort for evalueringssystemet for studiekvalitet ved Fakultet for psykologi og Institutt for pedagogikk.

Evalueringssystemet for studiekvalitet ved Fakultetet i psykologi og Institutt for pedagogikk ved UiB

På bakgrunn av arbeidsgruppens notat ved Det psykologiske fakultet (mars 2013) ble et overordnet prinsipp om «deltakende evaluering» (DE) anbefalt som fremgangsmåte for å sikre god evalueringspraksis i utdanningen.

Hovedpunktene i notatet kan oppsummeres slik:

- For å kunne utvikle en intern kvalitetskultur rundt evalueringspraksis må prinsippet om DE få støtte på alle nivå
- I samarbeid med studentrepresentant legges dokumentasjon ut i studiekvalitetsdatabasen etter hver evaluering
- Alle emner evalueres hver gang de gjennomføres
- Informasjon om DE gis på alle informasjonsmøter for nye studenter
- Ved oppstart av emner orienteres det om sist gjennomførte evaluering og gjennomføringen av den
- PSU bør være en pådriver for implementering av DE
- Arbeidsdeling mellom emneansvarlig/administrativt personale må være klar og rutinene (for DE) fremgår av årshjul

Kvalitetsutvalget for utdanning og evaluering (KUE) anbefalte i møte oktober 2014 at DE legges til grunn som en overordnet praksis for fakultetets evalueringsarbeid. Videre fikk anbefalingene til KUE støtte i styremøte ved fakultetet november 2014.

I den følgende vurderingen av studentenes og de ansattes oppfatninger av gjennomføringen og kvaliteten ved bachelorprogrammet i pedagogikk studert. Vurderingen er basert på fremlagt skriftlig dokumentasjon, emnesider på nett og læringsplattformen Canvas, som sees opp mot de inntrykk som intervjumaterialet danner.

Studentevalueringer PED111 (V2018, 2019) og PED113 (V2018)

Det er av interesse for helheten i rapporten å se på tidligere gjennomførte studentevalueringer fra ulike emner i bachelorprogrammet. Evalueringer som var tilgjengelig for programsensor var for PED111 (V2018, V2019) og PED113 (V2018). Evalueringene gir innblikk i et hvordan et utvalg av tidligere studentkull har gitt tilbakemelding på følgende områder i disse emnene: forelesninger, seminarer, litteratur og læringsplattform Canvas (Mitt UiB).

I PED111 har totalt 140 studenter besvart evalueringsskjema. Hovedinntrykket her er at studentene var gjennomgående fornøyde med både forelesninger og seminarer. Screencast (videoforelesninger) trekker de frem som særlig positivt og som et nyttig supplement til de vanlige forelesningene. Seminarene har de et mer variert inntrykk av. Et poeng som flere trekker frem som kunne forbedres var å unngå skifte på seminarledere underveis i gjennomføringen av emnet. Andre er mer positive og ser på skifte av seminarledere som nyttig og at det skaper variasjon. Pensumlitteraturen oppfattes av de fleste som overkommelig selv om enkelte studenter mener at litteraturen på engelsk er noe utfordrende.

Når det gjelder PED113 er antall evalueringer noe begrenset i forhold til i PED111. Forelesningene får gjennomgående positiv respons fra studentene. De oppfatter også

seminarene som nyttige i forhold til å kunne får bearbeidet fagstoffet som tas opp på forelesningene. Studielitteraturen oppfattes som noe krevende, særlig når det gjelder fagartikler på engelsk. I denne forbindelse oppleves forelesninger på norsk som nødvendig og givende.

Vurdering av programmets gjennomføring, læringsmiljø, tilhørighet og muligheter for studentmedvirkning på bachelorprogrammet

Som en del av grunnlaget for denne rapporten ble det gjennomført intervjuer med et utvalg ansatte og studenter. Intervjuene med de ansatte og med studentene var rettet mot følgende temaer:

- generell oppfatning av bachelorprogrammet i pedagogikk
- oppfatning av undervisning i de ulike emnene
- bruk av læringsplattformen Canvas
- veiledningsprosessene i de ulike emnene
- oppfølging av studenter og bruk av kvalitetssystemer
- omleggingen av studiet til dagens program[3]

Det administrative og faglige personalet ved Institutt for pedagogikk er generelt fornøyde med gjennomføringen av bachelorprogrammet i pedagogikk. De rapporterer om gode søkertall til studiet, noe som nødvendigvis har ført til en betydelig omlegging av studiets oppbygning og gjennomføring. En utfordring som ble nevnt var å lage tydelig nok innramming av de ulike emnene slik at det ikke er for stor grad av overlapping. Dette gjelder særlig på det første året av bachelorløpet. Seminarene har noe lavt oppmøte blant studentene og er ikke obligatoriske. Dette er noe utfordrende rapporterer de ansatte, men oppfatter seminarene som viktige arenaer for å bearbeide fagstoffet fra forelesningene og legge til rette for arbeid med ulike studenttekster og oppgaver.

Basert på intervjuene er hovedinntrykket at også studentene har en positiv oppfatning av programmet og gjennomføringen av undervisningen. De føler seg godt ivaretatt og oppfatter de ansatte som faglig engasjerte og imøtekommende, både på samlingene og gjennom kontakt mellom forelesninger og seminarene. Det legges opp til stor grad av selvstudier slik at egeninnsats er en avgjørende faktor for å komme seg gjennom de ulike emnene. Abstraksjonsnivået på de ulike emnene oppfattes som noe ulikt av studentene, med andre ord at noen emner er mer krevende enn andre. Det gjelder både det faglige innholdet på forelesningene og studielitteraturen. De har god erfaring med tilrettelegging og gjennomføring av både skoleeksamen og hjemmeeksamen.

I likhet med de fagansatte nevner studentene at en av utfordringene er at det er stor forskjell på forelesninger og seminarer. De ser ut til å være tilfreds med det faglige utbyttet av forelesningene. Oppmøte på seminarene er lavt sammenliknet med forelesningene, noe

[3] Dette spørsmålet ble stilt til de ansatte og ikke til studentrepresentantene.

som kan være utfordrende. Andre studenter mener at forelesningene og seminarene er godt samkjørte. Samtidig forteller flere av studentene at det er stor variasjon i hvor godt medstudenter er forberedt i forkant av seminarene, noe de opplever som problematisk når det legges opp til aktiviteter som krever samarbeid. Utbyttet av seminarene vurderes derfor som noe begrenset etter noen av studentenes oppfatning. Dette gjelder i større grad for studentene som er tidlig i programløpet enn de som nylig har gjennomført studiet.

Studiet oppfattes som fleksibelt slik at det kan gjennomføres av studenter som er i ulike livssituasjoner. Samtidig er studentene åpne for å innføre større grad av obligatorisk deltakelse på ulike samlinger på programmet. Det har likevel vært noe uklart for studentene hva som er obligatoriske og hva som ikke er obligatoriske studieaktiviteter.

Canvas (Mitt UiB) er et sentralt verktøy i den pedagogiske og praktiske tilretteleggingen av bachelorprogrammet. En gjennomgang av de ulike emnene som ligger på læringsplattformen viser at det anvendes svært forskjellig fra emne til emne. Dette bekrefter også intervjuene med både de faglige ansatte og med studentene. Noen av emnene struktureres i moduler mens andre anvendes ved bruk av filopplasting uten at det knyttes til sider eller moduler. Samlet sett er emnesidene er blitt innholdsmessig bedre de siste semestrene, både med hensyn til oppbygning og pedagogisk tilrettelegging av emneinnhold. Studentene mener at Canvas fungerer godt og det er oversiktlig å finne frem. Diskusjonsfunksjonen blir også fremhevet som positiv selv om det ikke anvendes så aktivt ifølge studentene.

Det bør vurderes om emnesidene i Canvas skal struktureres i forhold til for eksempel standardiserte modul-/sideoppsett, noe som kan gjøre det lettere for studenter å navigere i på tvers av emner og semestre.

Når det gjelder skriftlig og muntlig veiledning på de ulike emnene er det generelle inntrykket at både de faglige ansatte og studentene er tilfreds med dagens ordning. Veiledningen gis via Office 365 og studentbesvarelsene og tilbakemelding fra både fagansatte og medstudenter er tilgjengelig for hele studentgruppen i hvert emne der det gis skriftlige oppgaver. Denne formen for åpen og studentaktiv veiledning er de ansatte fornøyd med.

Studentene mener at det gis konkret og god tilbakemelding på innleverte tekster av de faglig ansatte. Omfang av den konkrete tilbakemeldingen i tekst oppfattes likevel som noe varierende. Noen av studentene er mindre fornøyde med måten veiledningen gjennomføres på. De oppfatter det som lite hensiktsmessig at samtlige studentene på et emne har tilgang til å lese hverandres tekster og kommentarer fra fagansatte og medstudenter. En annen grunn er at ikke alle medstudentene leverer inn tekst til veiledning, selv når det i utgangspunktet er et krav. De foreslår derfor at denne prosessen anonymiseres i større grad, i den utstrekning det er mulig i Office 365. Samtidig innser de nødvendigheten av å bearbeide fagstoff i form av skriftlige tekster der de får tilbakemelding på hvordan de ligger an underveis i studiet.

Flere emner inneholder innlevering av arbeidskrav (obligatoriske oppgaver). Studentene nevner at en noe større grad av obligatoriske oppgaver i hvert emne vil kunne bidra til

studenter som ikke er så aktivt deltakende på forelesningene og seminarer opprettholder kontakt med emnet underveis i programmet utenom i forbindelse med eksamen.

For å sikre evaluering av de ulike emnene ved bachelorprogrammet er det avgjørende at prinsippet om deltakende evaluering (DE), følges i tråd med anbefalingene til KUE (Kvalitetsutvalget for utdanning og evaluering) og med støtte i Fakultetsstyret. Gjennom enkelt søk i studiekvalitetsdatabasen[4] ble det funnet få emneevalueringer fra Institutt for pedagogikk de siste tre årene (2016-2018). For å sikre innsyn, informasjon og dokumentasjon fremgår det som et av punktene i DE er at de årlige emneevalueringene skal legges ut i studiekvalitetsdatabasen. Siden jevnlig tilbakemelding fra studentene er viktig for kvalitetsutvikling av programmet bør det vurderes om denne praksisen skal gjenopptas.

På bakgrunn av intervjuer med fagansatte og studenter fremstår det som uklart hvorvidt prinsippet om DE er fullt ut innført ved alle emner og hvert semester i tråd med anbefalingene til KUE. Særlig gjelder dette i forhold til punktet om at evaluering skal finne sted hver gang emnet gjennomføres. Studentene rapporterte om at sluttevaluering gjennomføres på noen men ikke alle emner. De forteller om at når slik evaluering har funnet sted skriftlig på seminar/forelesning er det ikke slik at hele studentgruppen var tilstede da evalueringen ble gjennomført. Når evalueringen er gjennomført melder de samtidig om at det ikke nødvendigvis blir gitt tilbakemelding i etterkant i forhold til emneevalueringen. Som et positivt moment ble det nevnt at noen av studentene fra de ulike kullene på bachelorprogrammet ble invitert til et møte der de fikk komme med innspill til faglige ansvarlige ved instituttet. Dette er noe som med fordel kan videreføres.

Når det gjelder læringsmiljø, tilhørighet og studentmedvirkning uttrykker noen av studentene at det gjøres for lite for å engasjere studentene til delta aktivt i arbeid knyttet til studenttilværelsen utenom undervisningen på campus. Sosialt sett er deres oppfatning at det er relativt lite som binder studiet sammen mellom samlingene. Siden det er en oppfatning om noe manglende følelse av tilhørighet på instituttet etterlyser studentene støtte til å sette i gang studentdrevne tiltak på dette området. Dette vil kunne føre til en styrking av det faglige og sosiale engasjement rundt studentene på bachelorprogrammet i pedagogikk.

Siden omleggingen av bachelorprogrammet i pedagogikk ved UiB gir de ansatte uttrykk for at studiekvalitet og gjennomføringen av de ulike emnene er mer tilfredsstillende enn tidligere. Studentene er også for en stor del fornøyde med programmet de siste to til tre årene selv om det er noe variasjon mellom oppfatningene avhengig av hvor lenge de har vært aktive i studiet.

[4] https://kvalitetsbasen.app.uib.no/

Forslag til videreutvikling av bachelorprogrammet i pedagogikk

- bedre strukturering av de ulike emnene i Canvas (Mitt UiB)
- øke deltakelsen på seminardelen av hvert emne
- alle emner evalueres hver gang de gjennomføres
- arbeide for en styrking av det sosiale engasjementet i studentmiljøet